

الگوی مصرف داروهای غیرمجاز در باشگاه های ورزشی ایران و تدوین استراتژی های ضدبازاریابی

جواد غلامیان^۱، مهدی طالب پور^۲، فاطمه اظهري^۳

- ۱- استادیار گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی؛ دانشگاه فردوسی مشهد. ایران
- ۲- استاد گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی؛ دانشگاه فردوسی مشهد. ایران
- ۳- کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی؛ دانشگاه فردوسی مشهد. ایران

مقدمه

استفاده از مواد نیروزا مساله ای تازه در عرصه ورزش نیست و اصطلاح دوپینگ بصورت قانونی به منظور اشاره به مواد نیروزای غیرمجاز در بین ورزشکاران حرفه ای و آماتور مورد استفاده قرار می‌گیرد (کبیری و همکاران، ۲۰۱۷). برآورد تقریبی از مصرف مواد نیروزا حاکی از آن است که شیوع مصرف مواد نیروزا در بین ورزشکاران، رقمی بین ۱۰ الی ۴۰ درصد می‌باشد (دونوان^۶ و همکاران، ۲۰۰۲). فراوانی مصرف مواد نیروزا در بین رشته های ورزشی نیز نشان می‌دهد که درگیری ورزشکاران در این الگوی کجروانه متغیر است، به گونه ای که پژوهش (دان^۷ و همکاران ۲۰۰۹) حاکی از آن بود که ۱۰ درصد ورزشکاران ژیمناستیک درگیر مصرف مواد نیروزا بوده اند. پژوهش (سوتاس^۸ و همکاران ۲۰۱۱) نشان داد که در بین سال‌های ۲۰۰۰ الی ۲۰۱۰ حدود ۱۴ درصد از ورزشکاران رشته دو و میدانی مصرف موادنیروزا را گزارش داده اند. نتایج مشابهی نیز برای رشته های ورزشی دوچرخه سواری (زورزولی و روسی^۹، ۲۰۱۰)، فوتبال (ویلیموز^{۱۰} و همکاران، ۲۰۰۹) اسکی سرعتی (کوپیرز^{۱۱} و همکاران، ۲۰۰۷) بدست آمده است. پژوهش های صورت گرفته در ایران نیز حاکی از آن است که سطوح درگیری ورزشکاران در مصرف مواد نیروزا رقمی بین ۲۷ الی ۶۷ درصد بوده و بالاترین رقم گزارش شده در بین ورزشکاران رشته های ورزشی وزنه برداری، کشتی و فوتبال به ثبت رسیده است. به نقل از کبیری و همکاران (۲۰۱۷) در ارتباط با شیوع مصرف مواد نیروزای غیر مجاز (دوپینگ) در ایران پژوهش های صورت گرفته رقمی بین ۹ الی ۶۳ درصد را گزارش داده اند (سرلک و کاشی، ۱۳۸۸)، (کارگرفرد و همکاران، ۱۳۸۸)، (میناسیان و سرلک، ۱۳۸۸)، (جلیلیان و همکاران، ۱۳۹۱)، (هاشمیان فرد و همکاران، ۱۳۹۲)، (حبیبی و همکاران، ۱۳۹۵)؛ (کبیری و همکاران، ۲۰۱۶). حال به نظر می رسد در استفاده مواد نیروزا توسط ورزشکاران عواملی فردی، محیطی، ساختاری نقش دارند و در این راستا استراتژی های ضدبازاریابی که مبتنی بر روش علمی باشند، می توانند کمک قابل توجهی در جهت کاهش مصرف مواد نیروزا داشته باشند. این استراتژی‌ها در واقع در حالی که یک پدیده نامطلوب رو به افزایش است (مثل شیوع مصرف دخانیات، شیوع مصرف قرص های روان گردان و ...) می تواند کمک کننده بوده و در جهت کاهش شیوع آن رفتار یا آن پدیده راه کارهای خوبی ارائه کنند (فضل اله تبار و همکاران، ۱۳۹۵).

6 Donovan
7 Dun
8 Sottas
9 Zorzoli & Rossi
10 Vouillamoz
11 Kuipers

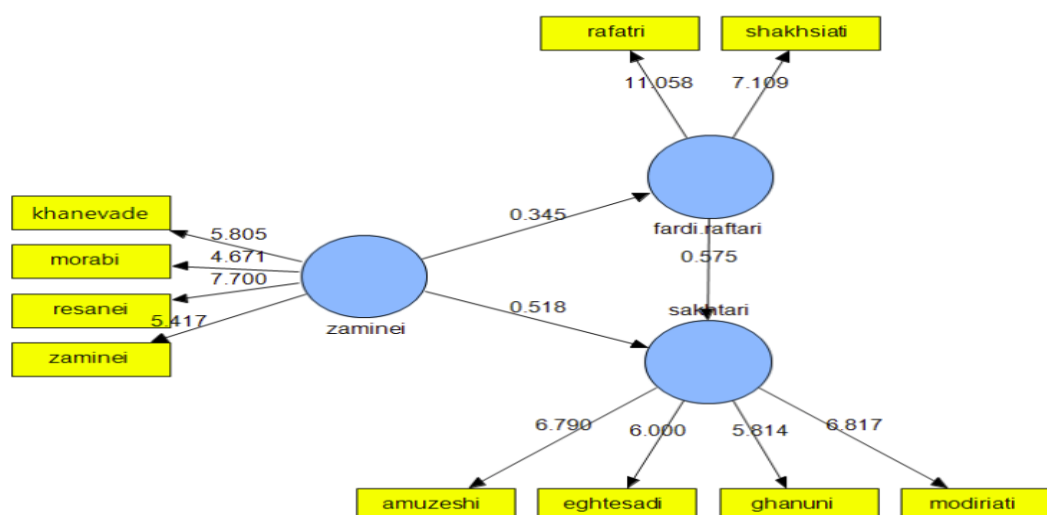
روش پژوهش

از این رو هدف تحقیق حاضر طراحی الگوی گرایش به مصرف داروهای غیرمجاز در باشگاه های ورزشی ایران و تدوین استراتژی های ضد بازاریابی بود. این پژوهش از نظر هدف زمینه ای و از نظر روش آمیخته (کیفی و کمی) بود که به منظور پاسخگویی به سؤال اساسی تحقیق و استخراج عامل های اصلی، از تئوری داده بنیاد و از شیوه نوحاسته که به گلیزر (۱۹۹۲) نسبت داده شده، استفاده می شود. جامعه ی هدف این پژوهش کلیه ورزشکاران رشته بدنسازی می باشد و نمونه این پژوهش کلیه نخبگان در ارتباط با مصرف داروهای غیرمجاز، مانند مربیان و ورزشکاران حرفه ای، مالکان و مدیران باشگاه های بدن سازی و پرورش اندام، و اساتید مدیریت ورزشی که در این مقوله پژوهش و تخصص داشته اند، می باشد. در پژوهش حاضر روش نمونه گیری نظری ترکیبی به صورت غیراحتمالی هدفدار تا رسیدن به اشباع نظری بود که در نهایت ۱۳ مصاحبه انجام شد. در بخش نمونه گیری کمی به صورت تصادفی ساده و بر اساس جدول مورگان ۱۵۶ پرسشنامه بین ورزشکارانی که حداقل در سطح استانی دارای مقام بودند ($N=270$) توزیع و مورد تحلیل آماری قرار گرفت. جهت گردآوری اطلاعات، ابتدا با استفاده از روش کتابخانه ای و مطالعه مبانی نظری فهرستی مقدماتی از تمایلات گرایش به داروهای غیرمجاز در ورزش و استراتژی های به منظور کاهش استفاده از این نوع داروها ایجاد و در مرحله بعدی با در دست داشتن فهرست مقدماتی مذکور (به عنوان ابزار اولیه جمع آوری داده ها) به اجرای مصاحبه های کیفی با نخبگان آگاه از موضوع پژوهش پرداخته و با عنایت به مبانی نظری پژوهش های کیفی، همزمان با انجام مصاحبه ها، تحلیل و کدگذاری آن ها نیز انجام شد، به گونه ای که تحلیل هر مصاحبه به همراه یافته های قبلی به عنوان راهنمای گردآوری داده ها و نیز معیاری برای انتخاب نمونه های بعدی قرار گرفت. فرآیند کدگذاری در سه مرحله کدگذاری باز، محوری و انتخابی صورت گرفت. در این مراحل که به صورت پیوسته دنبال شدند، مصاحبه ها در کدگذاری ها به مؤلفه ها و مقولات تبدیل شدند. به منظور تعیین روایی مصاحبه ها از مقبولیت، قابلیت انتقال و قابلیت تأیید پذیری استفاده گردید. همچنین به منظور محاسبه پایایی مصاحبه ها، از روش توافق درون موضوعی استفاده شد. در بخش کمی توصیفی از شاخص هایی نظیر میانگین، فراوانی و درصد فراوانی از در بخش آمار استنباطی از آزمون های مدل سازی معادلات ساختاری نظیر پایایی بیرونی و ترکیبی و روایی واگرا و همگرا و همچنین شاخص میانگین واریانس استخراج شده (AVE) استفاده شد.

یافته ها

ابزار جمع آوری اطلاعات در مرحله اول مصاحبه بود که پس از مصاحبه ها و کدگذاری آنها و دسته بندی مقوله ها در نهایت عوامل در ده کد محوری و سه مقوله انتخابی یا گزینشی دسته بندی شدند. سه مقوله اصلی عبارتند از حیطه زمینه ای، حیطه فردی رفتاری و حیطه ساختاری که ده کد محوری شامل موارد ذیل احصاء گردید: ۱- زمینه ای، ۲- مربی، ۳- خانواده، ۴- رسانه، ۵- رفتاری، ۶- شخصیتی، ۷- قانونی، ۸- آموزشی، ۹- مدیریتی، ۱۰- اقتصادی.

در ادامه به بررسی مدل به دست آمده از تحقیق پرداخته شد، به این معنی که آیا سه مقوله ی به دست آمده می توانند در قالب یک مدل قرار بگیرند و الگوی گرایش به مصرف داروهای غیرمجاز در باشگاه های ورزشی ایران از برازش معنی داری برخوردار است یا خیر؟

شکل ۱. ضرایب مسیر استاندارد بین مولفه های پنهان و آشکار

با توجه به بالاتر بودن ضریب پایایی ترکیبی متغیرهایی جدول فوق نشان از مناسب و برازش قابل قبول مدل‌های اندازه‌گیری دارد. همانطور که تحلیل سلسله مراتبی از نظر نخبگان نشان می‌دهد، مهمترین بعد، بعد زمینه ای با وزن نرمال شده ۰/۶۵۴ و کم اهمیت ترین بعد، بعد ساختاری با وزن نرمال شده ۰/۰۷۵ می باشد.

نتایج تحلیل سلسله مراتبی نشان داد که خانواده مهم ترین نقش را در زمینه مصرف داروهای غیرمجاز دارد و عامل اقتصادی کمترین اهمیت را دارا می باشد. همچنین در مقوله های اصلی مقوله ی زمینه ای بیشترین اهمیت را داشت و مقوله ساختاری کمترین اهمیت را داشت.

بحث و نتیجه گیری

گرایش جوانان به رشته ورزشی پرورش اندام به تب بدن سازی در کشور تبدیل شده که علل و عوامل خاص خود را دارد، در این بین مصرف داروهای نیروزای غیرمجاز در بین جوانان بسیار شایع شده تا جایی که به گفته بیشتر ورزشکاران حرفه‌ای و کارشناسان، مصرف نکردن مواد نیروزا در ورزش پرورش اندام به‌ویژه در رده حرفه‌ای ناممکن شده است. یکی از محل‌های فروش داروهای نیروزای غیرمجاز خود باشگاه‌های پرورش اندام است. علت آن هم شاید این باشد که عملکرد باشگاه‌های پرورش اندام بتدریج از تیررس نظارت‌ها خارج شده است تا آنجا که در این مراکز با عناوین مختلف، داروها و مکمل‌های غذایی و ورزشی که عمدتاً به صورت غیرمجاز و قاچاق و بدون هیچ‌گونه نظارت بهداشتی وارد کشور می‌شوند و در اختیار مصرف‌کنندگان قرار می‌گیرد، بی‌آن‌که به عوارض آنها توجهی شود.

از یافته های این پژوهش عوامل فردی از جمله میزان نو جویی و هیجان طلبی (فلوریدا و هالینگر^{۱۲}، ۲۰۱۷). عدم تلاش و کوشش و پشتکار، عدم رضایت از تناسب اندام (کارگر فرد و همکاران، ۱۳۸۸)؛ عوامل محیطی مانند دسترسی آسان به مواد نیروزا (فلاحی و همت، ۱۳۹۸) تبلیغات زیاد شرکت های تولید کننده خارجی، وارد کنندگان و فروشندگان، نظارت ناکافی، سکوت رسانه ها درباره ی مصرف مواد نیروزا؛ و عوامل ساختاری از جمله، فقدان قوانین جدی در حمل و مصرف مواد، باورهای مذهبی، خانواده و انسجام آن مهمترین عوامل در نگرش منفی به مصرف مواد نیروزا است (حاجلی و همکاران، ۱۳۸۹).

در همین راستا استراتژی‌های مرتبط در جهت کاهش مصرف داروهای غیرمجاز بدین صورت می‌باشد:

- ۱- هماهنگی باشگاه و ارائه پیشرفت و روند کلی فرزند با نظارت بازرس به همراه اسناد موجود به خانواده‌ها
- ۲- آگاه سازی خانواده‌ها در مورد عوارض مصرف داروهای غیرمجاز در بدنسازی از طریق رسانه
- ۳- تشویق باشگاه‌ها به تبلیغ منش و رفتار پهلوانی و ایجاد فرهنگ پهلوانی از طریق ایجاد تجهیزات و تسهیلات
- ۴- گسترش روحیه کار تیمی و همکاری در باشگاه‌های بدن سازی و ایجاد محیط دوستانه به دور از خودبرتر بینی و غرور کاذب
- ۵- طرح‌های تشویقی و تنبیهی با ضمانت اجرایی بالا در ارتباط با کاهش و یا افزایش داروهای غیرمجاز ورزشی در باشگاه‌ها
- ۶- ساختار دادن به جذب مربیان در باشگاه‌ها و نظارت بر کار آنها در باشگاه‌ها

واژگان کلیدی: داروهای غیرمجاز، ورزشکار، باشگاه ورزشی، استراتژی ضدبازاریابی

منابع

- Kabiri, S., Cochran, J. K., Severson, M., Shadmanfaat, S. M., Rahmati, M. M., & Sharepour, M. (2017). Social and Personal Controls and Performance Enhancing Drug Use: Toward an Explanation of Doping Activity among Professional Athletes in Rasht, Iran. *Deviant Behavior*, Taylor and Francis.
- Donovan, R. J., Egger, G., Kapernick, V., & Mendoza, J. (2002). A conceptual framework for achieving performance enhancing drug compliance in sport. *Sports Medicine*, 32 (4), 269–284.
- Dunn, M., Mazanov, J., & Sitharthan, G. (2009). Predicting future anabolic-androgenic steroid use intentions with current substance use: findings from an Internet-based survey. *Clinical Journal of Sport Medicine*, 19 (3), 222–227.
- Sottas, P.-E., Robinson, N., Fischetto, G., Dollé, G., Alonso, J. M., & Saugy, M. (2011). Prevalence of blood doping in samples collected from elite track and field athletes. *Clinical Chemistry*, 57 (5), 762–769.
- Zorzoli, M., & Rossi, F. (2010). Implementation of the biological passport: the experience of the International Cycling Union. *Drug Testing and Analysis*, 2 (11-12), 542–547.
- Vouillamoz, M., Thom, C., Grisdale, R., Saugy, M., Giraud, S., Robinson, N., Geisendorfer, T. (2009). Anti-doping testing at the 2008 European football championship. *Drug Testing and Analysis*, 1 (11-12), 485–493.
- Kuipers, H., Moran, J., Dubravcic-Simunjak, S., Mitchell, D. W., Shobe, J., Sakai, H., & Ambartsumov, R. (2007). Hemoglobin level in elite speed skaters from 2000 up to 2005, and its relationship with competitive results. *International Journal of Sports Medicine*, 28 (01), 16–20.

Pattern of Unauthorized drugs consumption in Iranian sports clubs and Develop anti-marketing strategies

Javad Gholamian ¹, Mohammad Keshtidar ², Mehdi Talebpour ³, Fatemeh Azhari ⁴

1. Assistant Professor, Department of Sports Management, Faculty of Sports Sciences; Mashhad Ferdowsi University. Iran.

2. Associate Professor, Department of Sports Management, Faculty of Sports Sciences; Mashhad Ferdowsi University. Iran.

3. Professor of Sports Management, Faculty of Sports Sciences; Mashhad Ferdowsi University. Iran.

4. Master of Sports Management, Faculty of Sports Sciences; Mashhad Ferdowsi University. Iran.

Introduction

The use of energy products is not a new issue in the field of sports and the term doping is legally used to refer to illegal energy products among professional and amateur athletes (Kabiri et al., 2017). An approximate estimate of energy consumption indicates that the prevalence of energy consumption among athletes is between 10 and 40% (Donavan et al., 2002). The frequency of energy use among sports also shows that the involvement of athletes in this pattern is variable, so that the study (Dan et al. 2009) indicated that 10% of gymnasts were involved in energy use. The study (Sutas et al. 2011) showed that between 2000 and 2010, about 14% of athletics athletes reported consuming energy. Similar results were obtained for the sports of cycling (Zoruzli and Rossi, 2010), football (Wilmoz et al., 2009) and speed skiing (Coopers et al., 2007). Research in Iran also shows that the levels of involvement of athletes in the consumption of energy substances are between 27 to 67 percent and the highest figure reported among athletes in the fields of weightlifting, wrestling and football. According to Kabiri et al. (2017), in relation to the prevalence of use of Unauthorized energy substances (doping) in Iran, studies have reported a figure between 9 and 63% (Sarлак and Kashi, 2009), (Kargarfard et al., 1388), (Minasian and Sarлак, 1388); (Jalilian et al., 2012), (Hashemian Fard et al., 2013), (Habibi et al., 2016); (Kabiri et al., 2016). Now, it seems that individual, environmental, and structural factors play a role in the use of energy products by athletes, and in this regard, anti-marketing strategies that are based on scientific methods can significantly help reduce energy consumption. These strategies can actually help while reducing the prevalence of a behavior or phenomenon while an adverse phenomenon is increasing (such as the prevalence of smoking, the prevalence of psychedelic pills, etc.) (Fazlollah Tabar et al., 2016).

Research method

Therefore, the aim of the present study was to design a pattern of tendency to use illicit drugs in Iranian sports clubs and to develop anti-marketing strategies. This research was grounded in terms of purpose and method (qualitative and quantitative) which, in order to answer the basic question of research and extraction of the main factors, uses data theory and the emerging method attributed to Glaser (1992). Be. The target population of this study is all bodybuilding athletes and the sample of this study is all the elites in connection with the use of illicit drugs, such as coaches and professional athletes, owners and managers of bodybuilding and bodybuilding clubs, and professors of sports management in this category. Have had research and expertise. In the present study, the combined theoretical sampling method was non-probabilistically purposeful until theoretical saturation was achieved, which resulted in 13 interviews. In the quantitative sampling section, 156 questionnaires were distributed randomly and based on Morgan's table among athletes who had a position at least

at the provincial level ($N = 270$) and were statistically analyzed. In order to collect information, first by using the library method and studying the theoretical foundations, an introductory list of tendencies to the tendency to illicit drugs in sports and strategies to reduce the use of these drugs is created and in the next step by holding the mentioned preliminary list (as a tool Initial data collection) conducted qualitative interviews with elites aware of the research topic and with regard to the theoretical foundations of qualitative research, at the same time as conducting the interviews, their analysis and coding was performed, so that the analysis of each interview with previous findings There was also a criterion for selecting the next samples. The coding process took place in three stages of open, axial and selective coding. In these steps, which were followed continuously, the interviews in the codings became components and categories. In order to determine the validity of the interviews, acceptability, transferability and verifiability were used. In order to calculate the reliability of the interviews, the method of intra-subject agreement was used. In the quantitative-descriptive section, indicators such as mean, frequency and frequency percentage were used. In the inferential statistics section, structural equation modeling tests such as external and combined reliability, divergent and convergent validity, as well as the extracted mean variance (AVE) index were used.

Findings

The data collection tool was in the first stage of the interview that after the interviews and their coding and category categorization, the agents were finally classified into ten core codes and three selective or selective categories. The three main categories are contextual domain, individual behavioral domain and structural domain, which included ten central codes including the following: 1- contextual, 2- educator, 3- family, 4- media, 5- behavioral, 6- personality, 7- Legal, 8- Educational, 9- Managerial, 10- Economic. Next, the model obtained from the research was examined, meaning that the three categories obtained can be in the form of a model and the pattern of the tendency to use illicit drugs in Iranian sports clubs has a significant fit or not?

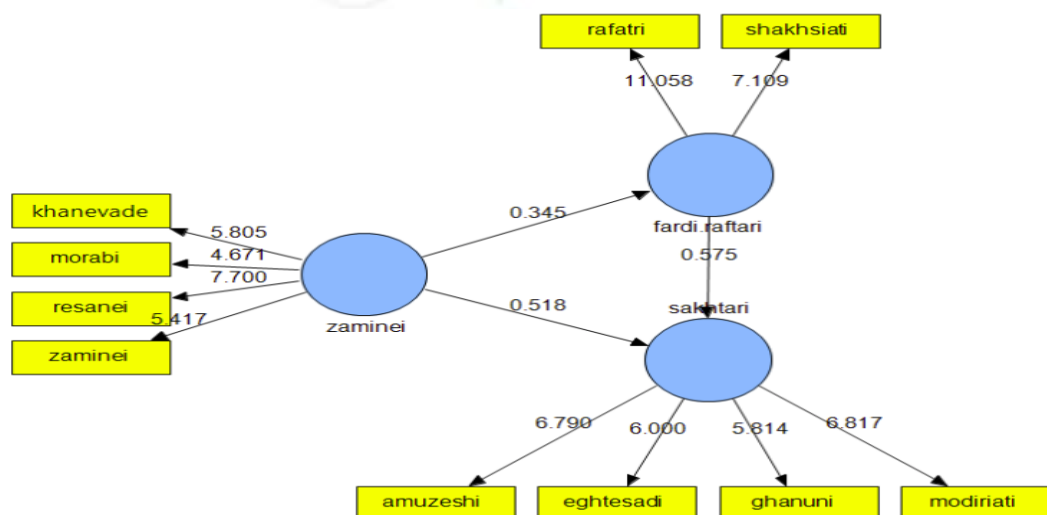

Figure 1. Standard path coefficients between hidden and explicit components

Due to the higher coefficient of combined reliability, the variables in the table above show the appropriateness and acceptable fit of the measurement models. As the hierarchical analysis shows from the point of view of the elites, the most important dimension is the underlying dimension with a normalized weight of 0.654 and the least important dimension is the structural dimension with a normalized weight of 0.075. The results of hierarchical

analysis showed that the family has the most important role in the use of illicit drugs and the economic factor has the least importance. Also, in the main categories, the contextual category was the most important and the structural category was the least important. Discussion The tendency of young people to participate in bodybuilding has become a bodybuilding fever in the country, which has its own causes and factors. Meanwhile, the use of illegal energy drugs has become so common among young people that most professional athletes and experts say not to use energy. In sports, bodybuilding has become impossible, especially in the professional category. One of the places where illegal drugs are sold is bodybuilding clubs. The reason may be that the performance of bodybuilding clubs has gradually gone beyond the scope of supervision, so much so that in these centers with different titles, drugs and dietary supplements and sports, which are mainly imported illegally and smuggled and without any health supervision and in It is at the discretion of consumers, without regard to their side effects. The findings of this study identified factors that are consistent with other research in this field, including individual factors such as the rate of innovation and excitement (Florida and Hallinger, 2017). Lack of effort and perseverance, dissatisfaction with fitness (Kargar Fard et al., 2009); Environmental factors such as easy access to energy materials (Fallahi and Hemmat, 1398) Excessive advertising of foreign companies, importers and sellers, inadequate monitoring, media silence about the use of energy materials; And structural factors such as the lack of serious laws in the transportation and use of drugs, religious beliefs, family and its cohesion are the most important factors in a negative attitude to the use of energy substances (Hajli et al., 2010). In this regard, related strategies to reduce the use of illicit drugs are as follows: 1- Coordinating the club and presenting the progress and general process of the child to the families under the supervision of the inspector along with the available documents 2- Informing families about the side effects of using non-narcotic drugs in bodybuilding through the media 3- Encouraging clubs to promote heroic character and behavior and create a heroic culture by creating equipment and facilities 4- Expanding the spirit of teamwork and cooperation in bodybuilding clubs and creating a friendly environment away from arrogance and false pride 5- Incentive and punitive plans with high executive guarantee in connection with the reduction or increase of illegal sports drugs in clubs 6- Structuring the recruitment of coaches in clubs and supervising their work in clubs.

Keywords: Unauthorized drugs, athlete, sports club, Anti-marketing strategy